

04. සමෙමාදමානජාතකං

වතුනෝ පායේ

දුනියදීවසේ උපරි ජාලේ බිතෙක තේ බොධිසත්තන වූතතනයෙනෙට ජාලං උක්කිපිනවා ඒකසම් කණ්ටකගුමේ බිජිනවා සයා හෙට්‍යාභාගෙන තතො තතො පලාඹිස්සු. සාකුණීකස්සා ගුම්බතො ජාලං මොවෙනත්සස්ව විකාලෝ ජාතො සො තුව්පහනෝව අගමාසි. පුන දිවසතො පට්ට්‍යායපි වටකා තපේව කරෝනති. සොපි යාව සුරියනුඩිගමනා ජාලමෙව මොවෙනතා කිසුවේ අලහිනවා තුව්පහනෝව ගෙහං ගව්පති.

(ජාතකව්‍යකරා සමෙමාදමානජාතකං)

විහක්ති හැඳින්වීම

විහක්ති යනු නාමයක් විවිධ අර්ථවලට බෙදා දැක්වීමයි. ඉහත පාඨමේ දී එවැනි විහක්ති නවයක් උගනිමු. ඒ අනුව අකාරාන්ත පුරුෂලිංග නාමපදයක් වරනැගෙන අයුරු මෙහි දැක්වෙයි.

අකාරාන්ත පුලිඩා “බුදා” ගැඩිය (බුදුරජ)		
විහක්තිය	ඒකවචන	බහුවචන
පයමා	බුද්‍යා	බුදා
ආලපන	(හෙ) බුදා, බුද්‍යා	(හවනෙතා) බුද්‍යා
දුතියා	බුද්‍යං	බුදේද
තතියා	බුදේධන	බුදේධි, බුදේධි
කරණ	බුදේධන	බුදේධි, බුදේධි
වතුත්වී	බුද්‍යාය, බුද්‍යසස	බුද්‍යානං
පක්ෂවම්මී	බුද්‍යා, බුද්‍යමහා, බුද්‍යසමා	බුදේධි, බුදේධි
තට්සී	බුද්‍යසස	බුද්‍යානං
සත්ත්වමී	බුදේ, බුද්‍යමහි, බුද්‍යසමීං	බුදේධසු

අකාරාන්ත පුලුලිඛ “බුද්ධ” ශබුද්ධේ අර්ථය		
විහක්තිය	ඒකවචන	බහුවචන
පයමා	බුදුරජ	බුදුවරු
ආලපන	(පින්වත්) බුදුරජ	(පින්වත්) බුදුවරුනි
දුතියා	බුදුරජ	බුදුවරුන්
තතියා	බුදුරජ විසින්	බුදුවරුන් විසින්
කරණ	බුදුරජ කරණකොට	බුදුවරුන් කරණකොට
වතුනී	බුදුරජුට	බුදුවරුන්ට
පසුවම්	බුදුරජගෙන්	බුදුවරුන්ගෙන්
ඡටයේ	බුදුරජගේ	බුදුවරුන්ගේ
සත්‍යම්	බුදුරජ කෙරෙහි	බුදුවරුන් කෙරෙහි

අභ්‍යාසය 04 1

- පාඩමේ ඇති පාලි ජේදයේ ඉරි ඇදි පදවල විහක්ති ලියන්න.
- පහත සඳහන් වචනවල බහුවචන දක්වන්න.
 - බුද්ධසස
 - බුද්ධං
 - බුද්ධමහි
 - බොරෝ
 - වාණීජමහා
- මෙ පදවල අර්ථ ලියන්න.
 - හෙ බුද්ධ
 - බුද්ධසස
 - බුමද්‍යා
 - බොධිසත්තන
 - වටකා
- මෙවාට ගැලුපෙන පාලි වචන ලියන්න.
 - බුදුරජ විසින්
 - බුදුවරුන් කරණකොට
 - බුදුරජ කෙරෙහි
 - කුරුල් වැද්දාට
 - වටු කුරුල්ලෝ